

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/publikacje/ksiazki/12362,Wysiedlenie-i-emigracja-ludnosci-niemieckiej-w-polityce-wladz-polskich-w-latach-.html>
20.04.2024, 16:21

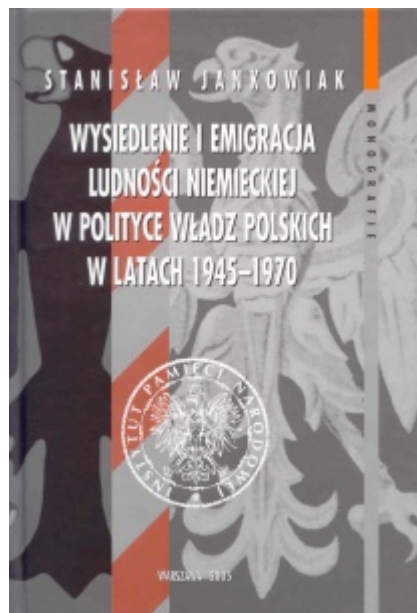
Wysiedlenie i emigracja ludności niemieckiej w polityce władz polskich w latach 1945-1970

Stanisław Jankowiak, *Wysiedlenie i emigracja ludności niemieckiej w polityce władz polskich w latach 1945-1970*, Warszawa 2005, s. 555 (seria „Monografie”, t. 13)

Autor omawia problematykę wysiedleń i emigracji ludności z Polski do obu państw niemieckich w latach 1945-1970. Początkowo proces ten dotyczył głównie Niemców, natomiast od końca lat pięćdziesiątych w coraz większym stopniu także i ludności polskiej, dla której wyjazd z Polski był ucieczką od niechcianego systemu politycznego lub formą poprawy swego bytu. Prezentowana monografia stanowi pierwszą w literaturze polskiej próbę całościowego ujęcia tego zagadnienia. Spis treści

1. Z dziejów Niemców w Polsce w latach 1945-1970.

- Kwestia granicy polsko-niemieckiej w latach II wojny światowej
- Los ludności niemieckiej na wschód od Odry i Nysy Łużyckiej
- Położenie Niemców w Polsce w latach 1945-1949
 - Traktowanie Niemców przez polską administrację i wojsko w 1945 roku
 - Obozy pracy dla Niemców
 - Zatrudnianie Niemców
 - Reklamowanie pracowników niemieckich
 - Obozy dla niemieckich jeńców wojennych
 - Szkolnictwo niemieckie w powojennej Polsce

- Kwestie wyznaniowe
- Życie kulturalne Niemców w Polsce po II wojnie światowej
 - Niemcy w Polsce w latach 1950-1959
- Szkolnictwo niemieckie po 1950 roku
- Szkolnictwo średnie
- Kadry i nadzór nad szkolnictwem niemieckim
- Szkolnictwo niemieckie po 1955 roku
- Kultura niemiecka w latach pięćdziesiątych
 - Niemcy w Polsce w latach sześćdziesiątych

2. Wysiedlenia ludności niemieckiej z Polski w latach 1945-1949

- Sytuacja na ziemiach zachodnich i północnych po zakończeniu wojny
- Przedpoczdamskie wysiedlenia wojskowe
- Wysiedlenia prowadzone przez administrację w drugiej połowie 1945 roku
- Przygotowanie właściwej akcji wysiedleńczej
 - Pertraktacje z wojskami okupacyjnymi w Niemczech
 - Kierownictwo akcji
 - Punkty zborne
 - Kolejność wysiedleń
 - Zawarcie umowy z Anglikami
- Przebieg wysiedleń Niemców w 1946 roku
 - Dolny Śląsk
 - Pomorze Zachodnie
 - Górny Śląsk
 - Śląsk Opolski
 - Wielkopolska
 - Warmia i Mazury
- Starania Anglików o zaprzestanie przyjmowania Niemców z Polski
- Wysiedlenia ludności niemieckiej z Polski w 1947 roku
 - Sytuacja międzynarodowa wobec kwestii wysiedleń
 - Wyjazdy do strefy radzieckiej
 - Próby ograniczenia wysiedleń przez Rosjan
- Wysiedlenia w latach 1948-1949

- Wyjazdy dzieci niemieckich
- Zakończenie wysiedleń

3. Wyjazdy Niemców z Polski do NRD i RFN w latach 1949-1954

- Pierwsze porozumienie z NRD – akcja łączenia rodzin
- Starania o wznowienie transportów
- Nowe porozumienie polsko-enerdowskie
- Zmiana sytuacji politycznej w NRD.

Wznowienie wyjazdów

- Wyjazdy do RFN

4. Wyjazdy Niemców z Polski w latach 1955-1959

- Nowe porozumienie z NRD
- Realizacja porozumienia
- Wyjazdy do RFN w latach 1955-1959

5. Wyjazdy z Polski do obu państw niemieckich w latach sześćdziesiątych.

- Nowe wątki w polskiej polityce wobec Niemiec – rewizjonizm
- Próby ponownego nawiązania kontaktów między PCK i NCK w kwestii wyjazdowej
- Tendencje wyjazdowe
- Wyjazdy do RFN w latach siedemdziesiątych

Gdzie kupić publikacje: